

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 574

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 18 iulie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 258 din 27 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, precum și a prevederilor art. 22 alin. (7) și (8) teza întâi sub aspectul sintagmei „ <i>precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop</i> ” din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului	2–7
Decizia nr. 395 din 13 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	8–14
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
549. — Decizie pentru numirea domnului Mihai-Iulian Vișan în funcția de secretar de stat la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	14
550. — Decizie privind numirea doamnei Mihaela Virginia Toader în funcția de secretar de stat la Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene	15
551. — Decizie privind încetarea, la cerere, a exercitării cu caracter temporar de către domnul Daniel Gabi Asănică a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați	15
552. — Decizie pentru eliberarea, la cerere, a domnului Alexandru-Gheorghe Condoiu din funcția publică de conducere de inspector general adjunct antifraudă al Direcției generale antifraudă fiscală din structura Agenției Naționale de Administrare Fiscală	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 258

din 27 aprilie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, precum și a prevederilor art. 22 alin. (7) și (8) teza întâi sub aspectul sintagmei „precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop” din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, excepție ridicată de Dan Adobeschi, prin reprezentant legal Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, în Dosarul nr. 2.798/3/2015 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.381D/2015.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru partea Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, domnul Dan-Șerban Velicu, consilier juridic cu delegație la dosar, lipsind autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă că la dosar au fost transmise următoarele documente: — un punct de vedere formulat de către Ministerul Afacerilor Interne prin care se apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată; — concluzii scrise formulate de către reprezentantul autorului, prin care se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă; — documente prin care rezultă că ordinele ministrului afacerilor interne nr. 600/2005 și nr. 1.504/2006 nu figurează în evidența oficială a legislației României ținută de Consiliul Legislativ; — concluzii formulate de către autorul excepției cu privire la cele reținute în punctul de vedere al Ministerului Afacerilor Interne; — concluzii scrise formulate de Direcția Generală de Poliție a Municipiului București prin care se solicită respingerea ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ca neîntemeiată pe aceea a prevederilor art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002 și un punct de vedere trimis de cabinetul individual de avocatură Claudia Gruia, în calitate de *amicus curiae*, în care se susține admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost invocată și motivată de autorul acesteia.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul consilierului juridic al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 252

alin. (2) din Codul de procedură civilă, arătând, în esență, că obiectul cererii de chemare în judecată îl constituie anularea Dispoziției directorului general al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București nr. 5.331 din 6 noiembrie 2014, act administrativ cu caracter individual, prin care a fost sancționat autorul excepției. În preambulul acesteia sunt menționate ordinele ministrului afacerilor interne nr. 300/2004, nr. 600/2005 și nr. 489/2005, ordine a căror adoptare precedă data de 15 februarie 2013, când a intrat în vigoare Codul de procedură civilă. Având în vedere principiul constituțional al neretroactivității legii, apreciază că prevederile art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu sunt incidente în cauză, astfel încât excepția este inadmisibilă. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002, apreciază că aceasta este neîntemeiată, deoarece textul nu are în vedere nașterea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu ale polițistului care trebuie reglementate prin lege organică, ci constituie aspecte de natură administrativă, ce pot fi reglementate prin ordin. În Decizia nr. 172 din 24 martie 2016 Curtea a arătat care sunt aspectele esențiale ce trebuie reglementate prin lege organică, iar competențele emiterii actelor administrative nu se regăsesc între acestea. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002, care în prezent sunt abrogate, arată că legiuitorul nu putea preciza în mod concret care sunt situațiile temeinic justificate în care polițiștii pot fi puși la dispoziția unității, fiind vorba de o multitudine de astfel de situații. Trebuie observat, însă, că textul de lege criticat reglementează cu privire la obligativitatea menționării acestora în actele administrative prin care se dispune cu privire la punerea la dispoziție, astfel că dacă polițistul căruia i se aplică respectiva măsură apreciază că aceasta este neîntemeiată, poate solicita instanței de judecată anularea actului administrativ prin care a fost dispusă măsura. În concluzie, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă ca inadmisibilă, iar a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002, ca neîntemeiată.

5. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă, arătând că acestea reprezintă o excepție de la principiul *iura novit curia*. Faptul că legea nepublicată trebuie dovedită de partea interesată nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil și accesului liber la justiție, ci este o reflectare a principiului potrivit căruia cel ce afirmă ceva înaintea judecării trebuie să dovedească. Trebuie observate și reglementările speciale cu privire la sarcina probei în litigiile de muncă, respectiv dispozițiile art. 272 din Codul muncii, potrivit cărora sarcina probei în conflictele de muncă revine angajatorului. La data emiterii celor trei ordine invocate în dispoziția de punere la dispoziție nu exista obligația publicării acestora. Nepublicarea nu a afectat validitatea lor, iar inexistența acestora nu a fost constatată nici

în practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, în acest sens fiind, de exemplu, Decizia nr. 6.592/2013 pronunțată de Secția de contencios administrativ și fiscal a acestei instanțe. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002, apreciază că se impune respingerea acesteia ca neîntemeiată, deoarece legiuitorul nu putea reglementa toate situațiile posibile prin textul de lege criticat, sens în care invocă Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 20 mai 1999, pronunțată în Cauza *Rekvenyi împotriva Ungariei*, în care s-a reținut că nu există o cerință de previzibilitate absolută a normei întrucât aceasta ar fi greu de atins și presupune o rigiditate excesivă a reglementării, instanța având rolul de a lămuri conținutul normei. În cauza de față, măsura punerii la dispoziție a fost atacată în fața instanței de judecată. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002, consideră că aceasta este întemeiată deoarece, potrivit jurisprudenței Curții, polițistul este funcționar public cu statut special investit cu exercițiul autorității publice și, prin urmare, elementele esențiale care se referă la raportul de serviciu au în vedere statutul acestuia care trebuie reglementat prin lege organică.

6. Totodată, mai arată că, prin Decizia nr. 244 din 19 aprilie 2016, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 sunt neconstituționale. În prezenta cauză, autorul excepției a primit în urma evaluării Oficiului Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, aviz negativ în ceea ce privește accesul la informațiile clasificate, prin urmare s-a dispus punerea lui la dispoziție, ceea ce a dus la retragerea sporului de confidențialitate și a indemnizației de conducere. Astfel, potrivit art. 2 din Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 298 din 23 decembrie 2011, în vigoare la data luării măsurii, raporturile de serviciu ale polițistilor se pot modifica prin: delegare, detașare, participare la misiuni internaționale, transfer, mutare, împuternicire pe o funcție de conducere și punere la dispoziție. Prin delegarea unor atribuții ce revin legiuitorului către un membru al Guvernului dispozițiile art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4), celor ale art. 1 alin. (5) în ceea ce privește accesibilitatea și previzibilitatea legii, precum și celor ale art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 8 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.798/3/2015, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă și art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului**. Excepția a fost invocată de Dan Adobeschi, prin reprezentant legal Sindicatul Polițistilor din România „Diamantul”, într-o cauză având ca obiect, în principal, anularea Dispoziției directorului general al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București nr. 5.331 din 6 noiembrie 2014, prin care autorul a fost pus la dispoziția unității pe o perioadă de 3 luni.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține, în esență, că prevederile art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă aduc atingere art. 1 alin. (5), art. 15, art. 16, art. 100 și art. 108 alin. (4) din Legea fundamentală. Totodată acestea încalcă și art. 20 din Constituție „prin raportare la blocul convențional compus din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (care, în preambul, stabilește principiul preeminenței legii) și jurisprudența Curții de la Strasbourg (care, pe cale pretoriană, a stabilit că «lege» în sens material este doar actul care întrunește exigențele de a fi «previzibil și accesibil»)».

9. Se arată că art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă se poate interpreta exclusiv în sensul în care doar acele acte

normative exceptate de la publicare, fie direct prin norme constituționale, fie printr-o lege care respectă prevederile art. 53 din Constituție, acte ce nu sunt afectate de „inexistență”, pot fi dovedite în cadrul unui proces de partea interesată cu „înscrisuri”. Posibila interpretare neconstituțională a textului de lege criticat este cea potrivit căreia s-ar permite părților interesate să probeze cu înscrisuri, în fața judecătorului, acele norme sustrate de la publicare de către emitent, cu încălcarea legii (cum sunt, de exemplu, Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 300/2004 sau Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 600/2005, ambele nepublicate, invocate în apărare de Ministerul Afacerilor Interne). S-ar legitima prin acestea atât conduita ilegală a emitentului normei, de sustragere de la obligația legală de publicare, cât și rezultatul conduitei ilicite, respectiv norma nepublicată. Constituția reprezintă limita și măsura legilor, iar legile se interpretează și se aplică de către judecător pentru a se asigura conformitatea acestora cu actul normativ fundamental, dând astfel efectivitate principiului statului de drept și supremației Constituției. Exigențele Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în sensul că poate fi reținut ca lege în sens material doar actul care întrunește condiția de a fi accesibil și previzibil, ar fi, de asemenea, nerespectate într-o astfel de interpretare.

10. Se susține că, în înțelesul său neconstituțional, art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă încalcă principiul neretroactivității legii civile, în măsura în care se cere de către partea interesată și se admite de către judecător administrarea de „înscrisuri” ce probează existența și conținutul normei administrative sustrate nelegal de la publicare, permițându-se astfel aplicarea retroactivă a actelor nepublicate situației litigioase constituite anterior judecării, în condițiile în care norma se comunică pentru prima oară părții în timpul procesului.

11. În concluzie, se arată că art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia partea interesată ar avea dreptul să dovedească în proces, prin „înscrisuri”, existența și conținutul actelor administrative-normative sustrate de la publicare de către emitent, și cu privire la care operează de drept sancțiunea inexistenței juridice, este neconstituțional prin raportare la principiile constituționale anterior menționate.

12. Totodată, se susține că prevederile art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 aduc atingere art. 1 alin. (4), art. 1 alin. (5) și art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, deoarece în conținutul acestora este prevăzută delegarea unei competențe ce aparține în exclusivitate legiuitorului, către un membru al Guvernului. Totodată, prin transferul de putere între puterea legislativă și cea executivă, nepermis de art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, sunt încălcate principiul separației și echilibrului puterilor în stat și cel al securității juridice, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014.

13. Referitor la prevederile art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002, se apreciază că acestea aduc atingere art. 1 alin. (3) și (5), art. 21 și art. 41 din Legea fundamentală, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin prisma art. 20 din Constituție. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și celei a Curții Constituționale, actele normative trebuie să îndeplinească exigențele de accesibilitate și previzibilitate ale unei legi și, totodată, trebuie să ofere un minim de garanții împotriva arbitrarului. În aceste condiții, textul de lege criticat nu respectă condițiile de „claritate și previzibilitate” ce ar trebui îndeplinite de o lege și nici nu oferă un minim de garanții împotriva arbitrarului. Lipsa de claritate și previzibilitate rezultă din folosirea sintagmei „situații temeinic justificate”, care este o „expresie obscură și echivocă”, vădit imprecisă, atât pentru subiectul activ care trebuie să respecte legea, cât și pentru subiectul pasiv, polițistul pus la dispoziție. Expresia menționată lasă posibilitatea persoanei care trebuie să emită dispoziția de punere la dispoziție să stabilească în mod arbitrar, pe criterii subiective, conținutul sintagmei „situații temeinic justificate”, care ar putea atrage punerea unui polițist la dispoziția unității.

Sintagma în cauză, în lipsa oricărei determinări legale a înțelesului său — fie prin enumerarea situațiilor temeinic justificate, fie prin expunerea unor criterii legale precise de determinare a acestor situații — trimite practic la o multitudine de situații în care șefii ierarhici pot decide, discreționar, punerea polițistului la dispoziția unității, pretinsa stabilitate a locului de muncă al polițistului fiind lăsată de legiuitor la libera apreciere a șefilor ierarhici. Mai mult, textele de lege criticate nu precizează cine este funcționarul care poate pune un polițist la dispoziția „unității” și nici ce înseamnă acest ultim termen în înțelesul Legii nr. 360/2002. Prin prisma arbitrarului generat de art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002, stabilitatea „garantată” a polițistului în funcție se dovedește doar un drept iluzoriu în condițiile în care, oricând, polițistul poate fi pus la dispoziția unității, în situații apreciate discreționar de către superiorii săi ca fiind „temeinic justificate”. Sunt invocate considerentele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 8 iunie 2006, pronunțată în Cauza *Lupșa împotriva României*, precum și cele reținute prin Decizia Curții Constituționale nr. 17 din 21 ianuarie 2015.

14. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, prevederile art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu aduc atingere textelor constituționale invocate în susținerea excepției, ci reglementează modalitatea concretă de administrare a probatoriului în cazul unor acte normative exceptate de la publicare, reprezentând o consacrare a sarcinii probei în materie civilă, în sensul în care partea care invocă în susținerea pretențiilor sale un mijloc de probă este datoare să depună diligențele necesare în vederea administrării acestuia. Nici prevederile art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002 nu aduc atingere dispozițiilor constituționale invocate, deoarece împrejurarea că se conferă ministrului afacerilor interne competențe privind emiterea actelor administrative privind nașterea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al polițistului nu contravine prevederilor Legii fundamentale, întrucât are semnificația atribuirii doar a unor competențe care țin exclusiv de punerea în executare a dispozițiilor legale prin acte administrative de autoritate, care dau naștere, modifică sau sting rapoarturi de serviciu ale funcționarilor publici. Dispoziții similare se regăsesc și în art. 99 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

15. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

16. **Guvernul** apreciază că art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă este constituțional, reținând, în esență, că, potrivit art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt cele prevăzute numai prin lege, în virtutea acestui mandat constituțional legiuitorul având competența de a adopta reglementări cu caracter general sau special, derogatoriu, cu aplicabilitate la anumite situații, în mod egal, pentru toți cei interesați în exercitarea aceluiași categorii de drepturi sau în îndeplinirea aceluiași categorii de obligații. În art. 252 din Codul de procedură civilă a fost reglementată obligativitatea cunoașterii din oficiu a dreptului în vigoare în România, și excepțiile de la această regulă. Art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă constituie o excepție de la regula enunțată, fiind considerată în doctrină o excepție firească, deoarece obligativitatea caracteristică normei juridice impune cunoașterea acesteia, iar acest deziderat se poate realiza, în principiu, doar prin publicarea actului normativ în Monitorul Oficial al României. Se face referire la jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul accesului liber la justiție și la cel al egalității în drepturi, concluzionându-se că textul de lege criticat nu aduce atingere acestor principii.

17. Prevederile art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002 nu aduc atingere vreunei dispoziții constituționale, criticile invocate de autor rezultând din greșita aplicare a dispozițiilor legale. Astfel, prevederea criticată este necesară în cadrul actului normativ privind statutul oricărei categorii profesionale. Legea trebuie să stabilească cine are competența emiterii actelor administrative de numire, suspendare, încetare din funcție, în acest caz fiind vorba de actele administrative individuale emise de ministru în exercitarea atribuției sale de conducător al instituției și de ordonator principal de credite. Nu se poate vorbi despre o „competență exclusivă de legiferare a Parlamentului”, întrucât, pe de-o parte, prin emiterea actelor administrative de numire, ministrul nu legiferează, iar, pe de altă parte, Parlamentul nu are vreo competență în ceea ce privește numirea, suspendarea, delegarea, detașarea sau încetarea raportului de serviciu al polițistilor.

18. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 sunt neconstituționale, pentru aceleași motive reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 392 din 2 iulie 2014. Referitor la dispozițiile art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002, se apreciază că acestea sunt constituționale, întrucât cazurile de punere la dispoziția unității pentru situații temeinic justificate vor fi menționate în actele administrative emise în acest scop, acte ce pot fi atacate la instanțele competente, dacă persoanele în cauză apreciază că măsura este luată în mod nejustificat. Legiuitorul nu poate acoperi prin reglementare expresă și limitativă toate situațiile posibile, motiv pentru care poate cere conducătorului unității justificarea măsurii, care este supusă controlului judecătoresc.

19. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă, se consideră că acestea aduc atingere celor ale art. 1 alin. (3) și (5) și art. 20 din Legea fundamentală. Astfel, situația textelor care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României sau într-o altă modalitate prevăzută de lege, a convențiilor, a tratatelor și acordurilor internaționale aplicabile în România, care nu sunt integrate într-un text de lege, precum și a dreptului internațional cutumiar este una diferită, acestea trebuind probate de partea interesată, potrivit textului de lege criticat. Pentru textele adoptate în plan intern, cu efect obligatoriu și care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României sau într-o altă modalitate anume prevăzută de lege, sunt aplicabile sancțiunile cuprinse în dispozițiile art. 78 și art. 108 alin. (4) din Constituție. Trebuie avută în vedere premisa textului constituțional, acesta aplicându-se numai pentru legi și ordonanțe, iar nu pentru alte acte cu caracter normativ, fie că sunt acte ale Guvernului (hotărâri, decizii, ordine sau instrucțiuni), ale autorităților administrative autonome (ordine, instrucțiuni) sau acte emise de conducătorii organelor administrației publice centrale de specialitate. În privința acestora devin incidente, atât din perspectiva publicității, cât și a autorității actului în plan normativ, dispozițiile art. 11 alin. (1) și cele ale art. 83 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Cât privește actele normative adoptate de autoritățile administrației publice locale, este aplicabil art. 83 din aceeași lege, în ceea ce privește publicarea. Atâta timp cât justițiabililor le este aplicabil principiul potrivit căruia „*nimeni nu poate invoca necunoașterea legii*”, cu valoare de prezumție legală absolută, este imperios necesar ca actele normative să fie publicate în vederea aducerii lor la cunoștința publică. În caz contrar, normele legale sunt inaccesibile și imprevizibile, ceea ce contravine flagrant atât principiului securității juridice, recunoscut de jurisprudența instanței europene a drepturilor omului, cât și principiului legalității. Se precizează că accesibilitatea legii privește, în principal, aducerea la cunoștință publică a acesteia, care se realizează prin publicare. Pentru ca o lege *lato sensu* să producă efecte juridice trebuie cunoscută de destinatarii săi, efectele legii producându-se, prin urmare, după aducerea sa la cunoștință publică și intrarea în vigoare. În caz contrar, principiul anterior

menționat nu ar putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale. Se invocă cele reținute, cu referire la accesibilitate, prin Decizia Curții Constituționale nr. 363 din 7 mai 2015, paragraful 26. În ceea ce privește dispozițiile art. 15 alin. (2), art. 16, art. 100 și art. 108 alin. (4) din Constituție, se apreciază că acestea nu sunt aplicabile în cauză.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse, concluziile apărătorului părții și cele ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, așa cum a fost reținut în încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă și dispozițiile art. 22 alin. (7) și (8) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 21 iunie 2016. În realitate, critica autorului excepției privește prevederile art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă și dispozițiile art. 22 alin. (7) și (8) teza întâi, sub aspectul sintagmei „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*” din Legea nr. 360/2002, texte asupra acestora Curtea urmează a se pronunța prin prezenta decizie și care au următorul cuprins:

— Art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă: „*Textele care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României sau într-o altă modalitate anume prevăzută de lege, [...] trebuie dovedite de partea interesată.*”

— Art. 22 alin. (7) și (8) teza întâi din Legea nr. 360/2002: „*Competențele emiterii actelor administrative privind nașterea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al polițistului se stabilesc prin ordin al ministrului administrației și internelor, în condițiile legii.*”

(8) *În cazurile prevăzute la art. 69 alin. (1) lit. j), precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop, polițiștii pot fi puși la dispoziția unității pe o perioadă de cel mult 3 luni, timp în care vor beneficia de drepturile bănești avute, cu excepția indemnizației de conducere, după caz [...].*

— Art. 69 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 360/2002 la care face trimitere textul de lege criticat prevedea că: „(1) *Încetarea raporturilor de serviciu ale polițistului se dispune în mod corespunzător de către persoanele care, potrivit art. 15, au competența de acordare a gradelor profesionale și are loc: [...]*

j) când, în urma reorganizării activității Ministerului Administrației și Internelor sau a unei unități de poliție ori a reducerii unor posturi de natura celui ocupat de polițistul respectiv, nu sunt posibilități pentru ca acesta să fie încadrat într-o funcție similară în aceeași unitate sau în alte unități.”

23. Cu privire la denumirea actuală a autorității administrației publice centrale, la care art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 face referire, Curtea observă că, în prezent, funcționează Ministerul Afacerilor Interne, înființat prin reorganizarea Ministerului Administrației și Internelor, potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice

centrale și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 22 decembrie 2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 29 martie 2013.

24. Curtea observă că, după sesizarea sa, prevederile art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002 au fost abrogate prin art. 1 pct. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

25. Având în vedere că prevederile art. 22 alin. (8) din Legea nr. 360/2002, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, constituie unul dintre temeiurile enumerate expres în actul de punere la dispoziție a autorului excepției, a cărui anulare se cere, Curtea constată că acestea continuă să își producă efectele juridice în cauză, astfel încât pot fi supuse controlului de constituționalitate, potrivit Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea Constituțională a statuat că sintagma „*în vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

26. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele de lege criticate aduc atingere dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la caracterul de stat de drept al statului român, alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat și alin. (5) în componenta sa referitoare la calitatea legii, art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, art. 73 alin. (3) lit. j) potrivit căruia prin lege organică se reglementează statutul funcționarilor publici, art. 100 referitor la actele Președintelui, art. 108 alin. (4) privind actele Guvernului, precum și celor ale art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate prin prisma art. 20 din Constituție.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (8) teza întâi sub aspectul sintagmei „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*” din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, Curtea reține că aceasta este întemeiată prin raportare la prevederile art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție, precum și la cele ale art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție pentru motive similare celor reținute prin Decizia Curții Constituționale nr. 244 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 23 iunie 2016.

28. Cu acel prilej, Curtea a constatat neconstituționalitatea art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, potrivit căruia „*procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului se stabilesc prin ordin al ministrului administrației și internelor*”. Curtea a reținut, în esență, că, potrivit art. 2 alin. (1) din Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 298/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 28 decembrie 2011, raporturile de serviciu ale polițiștilor se pot modifica prin: delegare, detașare, participare la misiuni internaționale, transfer, mutare, împuternicire pe o funcție de conducere și **punere la dispoziție** și că elemente esențiale care conturează statutul profesiei de polițist sunt date în competența ministrului afacerilor interne, care, prin acte administrative cu o putere juridică inferioară legii, este abilitat să reglementeze procedura și **cazurile** de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului, ceea ce aduce atingere dispozițiilor art. 1 alin. (4) și (5) și art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție.

29. Curtea a făcut referire la jurisprudența sa, respectiv la cele reținute prin Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 11 septembrie 2014, paragraful 17, și Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, paragraful 24, potrivit căreia polițistul este funcționar public civil, cu statut special, astfel cum reglementează art. 1 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, și că, în conformitate cu art. 2 alin. (1) din aceeași lege, polițistul este investit cu exercițiul autorității publice. În considerarea acestor prevederi legale, statutul său juridic cunoaște elemente derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează raporturile de muncă, respectiv Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, polițistul este subiect al unui raport de serviciu, raport care ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale. De aceea, aspectele esențiale ce vizează cele trei elemente ale raporturilor de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul polițistului, statut care este reglementat prin lege organică, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, respectiv Legea nr. 360/2002.

30. Curtea constată că, prin Decizia nr. 244 din 19 aprilie 2016, s-a reținut, în esență, că punerea la dispoziție este un caz de modificare a raportului de serviciu, și că lăsarea acestui caz în competența de reglementare a ministrului afacerilor interne aduce atingere dispozițiilor art. 1 alin. (4) și (5) și art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție.

31. Pornind de la aceste constatări, Curtea reține că motivele pe care s-a întemeiat decizia anterior referită sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ce privește soluționarea prezentei excepții. Dacă prin prevederile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, constatate neconstituționale prin decizia menționată, se permitea completarea unei legi organice prin ordin al ministrului afacerilor interne, prin sintagma „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*”, cuprinsă în dispozițiile art. 22 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 360/2002, se permite autorității administrative care emite actul pe care se întemeiază punerea la dispoziție să determine, după libera sa apreciere, care sunt cazurile în care se poate dispune punerea la dispoziție, completând astfel prevederile legii organice, ceea ce aduce atingere art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție.

32. Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie clară, precisă și previzibilă, iar aplicarea acesteia să nu permită arbitrarul sau abuzul. Norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragraful 59). Or, în cazul de față, lăsând la latitudinea unei autorități administrative stabilirea unor elemente esențiale ale raportului de serviciu al polițistului și, implicit, ale statutului acestuia, legea imprimă un caracter relativ, nepermis cazurilor de modificare a raporturilor de serviciu ale polițistului.

33. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că prin delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului către o autoritate administrativă sunt încălcate și prevederile art. 1 alin. (4) din Constituție, referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, precum și art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea și precizia legii.

34. De altfel, Curtea observă că, în prezent, ca urmare a pronunțării deciziilor Curții Constituționale nr. 172 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016 și nr. 244 din 19 aprilie 2016, anterior referită, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, prin care a fost introdusă în cuprinsul capitolului II al legii *secțiunea a 3-a: Modificarea și suspendarea raportului de serviciu al polițistului*, §1: Norme generale privind

modificarea și suspendarea raportului de serviciu al polițistului, în care este reglementată punerea la dispoziție. În art. 27²¹ alin. (1) din Legea nr. 360/2002 sunt prevăzute expres cazurile de punere la dispoziție în vederea numirii într-o funcție. Cazul în care se află autorul excepției este reglementat în prezent la litera d) a respectivului articol, după cum urmează: „*Polițistul este pus la dispoziție în vederea numirii într-o funcție, prin aplicarea prevederilor art. 27³¹, în următoarele situații: (...) d) când sunt retrase de către autoritățile competente avizele, autorizațiile sau atestările necesare exercitării funcției*”.

35. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, prin raportare la cele ale art. 1 alin. (5), art. 15, art. 16, art. 100 și art. 108 alin. (4) din Legea fundamentală, Curtea observă că textul de lege criticat este reglementat în Codul de procedură civilă, cartea a II-a *Procedura contencioasă*, titlul I *Procedura în fața primei instanțe*, capitolul II *Judecata*, secțiunea a 2-a *Cercetarea procesului*, subsecțiunea a 3-a *Probele*, §1. Dispoziții generale. Curtea constată că, prin dispozițiile art. 252 alin. (1) din Codul de procedură civilă, legiuitorul a reglementat obligația instanței de judecată de a lua cunoștință, din oficiu, de dreptul în vigoare în România, dând expresie principiului *iura novit curia*. Această obligație își are sorgintea în principiile fundamentale ale procesului civil, respectiv obligația judecătorului de a primi și soluționa orice cerere ce intră în competența de judecată a instanței, principiul legalității procesului civil, precum și principiul potrivit căruia judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile [art. 5, art. 7 și 22 alin. (1) din Codul de procedură civilă]. Pentru respectarea acestor principii, în art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă este reglementată obligația părții interesate de a face proba normelor legale care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României sau într-o altă modalitate anume prevăzută de lege. În cauză, autoritatea emitentă a Dispoziției a cărei anulare se cere este obligată să facă proba Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 300/2004, nr. 489/2005 și nr. 600/2005, care nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, dar constituie temeiuri ale actului atacat.

36. Curtea observă că autorul critică dispozițiile art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, prin raportare la cele ale art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, din perspectiva în care se cere de către partea interesată și se admite de către judecător administrarea de „înscrisuri” ce probează existența și conținutul normei administrative sustrate nelegal de la publicare, permițându-se astfel aplicarea retroactivă a actelor nepublicate situației litigioase constituite anterior judecării, în condițiile în care norma se comunică pentru prima oară părții în timpul procesului. Din analiza criticii de neconstituționalitate, Curtea observă că art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă nu reglementează cu privire la aplicarea retroactivă a textelor care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României, perspectivă din care ar putea fi examinată o critică referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, ci cu privire la posibilitatea probării acestora în fața instanței de judecată. Asupra acestei situații, respectiv necunoașterea conținutului ordinilor nepublicate, pe care s-a întemeiat dispoziția de punere la dispoziția unității, urmează să se pronunțe instanța ce judecă fondul cauzei, un astfel de control excedând competenței Curții Constituționale, care se pronunță cu privire la constituționalitatea legilor și ordonanțelor de urgență sau a prevederilor din acestea.

37. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, formulată din perspectiva neconstituționalității acestora, în măsura în care permit administrarea ca probă în proces a ordinilor ministrului afacerilor interne, ordine sancționate cu inexistența prin raportare la dispozițiile art. 100 și art. 108 alin. (4) din Legea fundamentală, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată. Astfel, textele constituționale de referință statuează cu privire la sancțiunea inexistenței decretelor emise de Președintele României, respectiv la sancțiunea inexistenței

hotărârilor și ordonanțelor adoptate de Guvern, sancțiune ce intervine în cazul nepublicării acestora în Monitorul Oficial al României. Curtea reține că sancțiunea inexistenței actului administrativ intervine atunci când acesta este lipsit de un element de fapt, indispensabil conform naturii sale. Curtea reține însă că, în cauză, actele cărora ar trebui să li se aplice sancțiunea inexistenței sunt ordine nepublicate ale ministrului afacerilor interne, iar nu decretele emise de Președintele României sau hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern, la care fac referire art. 100 și art. 108 alin. (4) din Legea fundamentală.

38. Referitor la încălcarea cerințelor de claritate, precizie și previzibilitate a legii, respectiv a art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea observă că motivarea autorului excepției privește neconstituționalitatea interpretării tezei întâi a art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în sensul că aceasta ar permite părților interesate să probeze cu înscrisuri, în fața judecătorului, acele norme sustrate de la publicare de către emitent, respectiv ordinele afectate de inexistență. Curtea reține că depunerea la dosarul cauzei, în materialitatea lor, a ordinelor nepublicate de către autoritatea interesată, obligație ce derivă din textul de lege criticat, are doar semnificația administrării unei probe. Aprecierea probelor se face ulterior, în temeiul art. 264 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia instanța va examina probele administrate, pe fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, în vederea stabilirii existenței sau inexistenței faptelor pentru a căror dovedire acestea au fost încuviințate. Totodată, Curtea constată că pronunțarea asupra excepției inexistenței ordinelor este o etapă ulterioară celei a administrării și aprecierii probelor, excepția inexistenței putând fi supusă aprecierii exclusive a instanței care judecă cauza, iar nu celei a Curții Constituționale care, așa cum s-a reținut la paragraful 36, se pronunță numai asupra constituționalității legilor și ordonanțelor.

39. Cât privește susținerea referitoare la încălcarea art. 16 și art. 20 din Legea fundamentală, ultimul raportat la „blocul convențional”, Curtea constată că nu sunt arătate motivele pe care se fundamentează această critică.

40. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002, din perspectiva reglementării prin ordin al ministrului afacerilor

interne a competențelor ce țin de modificarea raportului de serviciu prin punerea la dispoziție, în raport de dispozițiile art. 1 alin. (4), art. 1 alin. (5) și art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, fără a putea reține motivele invocate de autorul excepției, respectiv cele pe care s-a fundamentat Decizia Curții Constituționale nr. 392 din 2 iulie 2014.

41. Astfel, prin deciziile nr. 392 din 2 iulie 2014, nr. 637 din 13 octombrie 2015, nr. 172 din 24 martie 2016 și nr. 244 din 19 aprilie 2016, Curtea a constatat neconstituționalitatea unor texte din Legea nr. 360/2002 care permiteau delegarea reglementării unor „**elemente esențiale**” referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al polițistului, funcționar public cu statut special, către ministrul de resort care era abilitat să adopte ordine.

42. Din analiza art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002, Curtea reține că termenul „competențe” are înțelesul de „persoană competentă”, care își exercită atribuțiile în ce privește punerea la dispoziție. Curtea reține că desemnarea prin ordin a persoanelor competente să decidă asupra punerii la dispoziție nu constituie un „**element esențial**” în ce privește modificarea raportului juridic de serviciu al polițistului, în sensul celor reținute de aceasta în jurisprudența sa anterior menționată și că aceste aspecte pot fi reglementate prin ordin al ministrului, cu respectarea art. 77 și 78 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit cărora ordinele cu caracter normativ, instrucțiunile și alte asemenea acte ale conducătorilor ministerelor se emit numai pe baza și în executarea legilor, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, iar acestea trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, și nu pot conține soluții care să contravină prevederilor acestora.

43. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 21 și art. 41 din Legea fundamentală, precum și a prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin prisma art. 20 din Constituție, Curtea observă că excepția nu este motivată.

44. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Adobeschi, prin reprezentant legal Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, în Dosarul nr. 2.798/3/2015 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că sintagma „*precum și în situații temeinic justificate, menționate în actele administrative emise în acest scop*”, cuprinsă în art. 22 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, este neconstituțională.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 252 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă și a celor ale art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, excepție ridicată de același autor, în același dosar, al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 aprilie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 395

din 13 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3)

din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea, în Dosarul nr. 4.068/223/2011* al Judecătoriei Drăgășani și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 424D/2016.

2. La apelul nominal răspund doamna consilier juridic Nela Cojocar pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și doamna consilier juridic Alina Mihaela Popoiu pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 753D/2016 și nr. 307D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013, respectiv ale art. 13 alin. (1) din aceeași lege, ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătoriei Sectorului 1 București, respectiv de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 8.803/288/2013 al Judecătoriei Râmnicu Vâlcea.

4. La apelul nominal răspund doamna consilier juridic Nela Cojocar pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și doamnele consilier juridic Anca Maria Pulbere și Raluca Nicoleta Vultur pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov, respectiv Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra faptului că în Dosarul nr. 307D/2017, partea Comisia locală de fond funciar Ocnele Mari a transmis note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

6. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 753D/2016 și nr. 307D/2017 la Dosarul nr. 424D/2016. Reprezentanții autorilor excepției și cel al Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 753D/2016 și nr. 307D/2017 la Dosarul nr. 424D/2016, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentanților autorilor excepției, care solicită

admiterea excepției, expunând argumentele cuprinse în motivarea scrisă a excepției de neconstituționalitate ridicată. Depun, de asemenea, și concluzii scrise în sprijinul acestei solicitări.

8. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate. În acest sens precizează că textele de lege criticate instituie o excepție de la regula restituirii în natură a terenurilor pe vechile amplasamente. Așa cum a arătat Curtea Constituțională în deciziile nr. 605 din 28 aprilie 2009 și nr. 652 din 28 aprilie 2009, legiuitorul nu prevede condițiile în care oferta statului având ca obiect alte terenuri decât cele de pe vechile amplasamente poate fi refuzată sau acceptată de proprietar, lăsând loc arbitrarului în interpretarea și aplicarea prevederilor legale corespunzătoare. Fostul proprietar se bucură, așadar, de o protecție sporită a dreptului de proprietate privată în comparație cu statul, care suferă o pierdere patrimonială semnificativă. În Decizia nr. 602 din 20 mai 2008, analizând transferul gratuit al dreptului de proprietate asupra unor construcții fără respectarea cerințelor privitoare la expropriere prevăzute de art. 44 alin. (3) din Legea fundamentală, Curtea Constituțională a arătat că respectivele reglementări contravin art. 44 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal, indiferent de titular. Raportând aceste considerente de principiu la cauza de față, observă că reconstituirea dreptului de proprietate nu se face pe vechile amplasamente, ci pe alte amplasamente, indiferent de domeniialitatea acestora, publică sau privată și indiferent de modul în care acestea au fost dobândite de stat, respectiv înainte sau după 1948. În acest sens învederează și considerentele Deciziei nr. 748 din 4 noiembrie 2015, în care Curtea a arătat că reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere pe vechile amplasamente, în temeiul Legii nr. 18/1991 și ale Legii nr. 1/2000 constituie o măsură reparatorie care are în vedere terenurile preluate de stat din anul 1948, odată cu Constituția adoptată la acea dată, așadar nu și terenurile expropriate anterior acestui moment. Apreciază că atunci când terenurile forestiere din care se vor face reconstituiri ale dreptului de proprietate pe alte amplasamente se află în domeniul public al statului, dispozițiile criticate sunt incompatibile cu prevederile art. 136 alin. (4) teza întâi din Constituție. Este adevărat că în privința bunurilor care nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice se poate dispune trecerea acestora în proprietatea privată a statului prin hotărâre de Guvern, însă dispozițiile în cauză derogă de la acest mecanism, prevăzând trecerea *ope legis*, așadar aceasta ar trebui făcută la nivelul comisiilor de fond funciar. Or, prin Decizia nr. 23 din 17 octombrie 2011 pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat cu privire la aceste comisii că nu se pot substitui executivului în ce privește competențele exercitate în aplicarea Legii nr. 213/1998. Prin urmare, dând posibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate privată asupra unor terenuri pe alte amplasamente provenind din proprietatea publică a statului dobândită în mod legal înainte de 1948, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse la art. 136 alin. (2) și (4). Atunci când terenurile forestiere se află în proprietatea privată a statului, textele criticate încalcă și dispozițiile art. 44 alin. (2) din Legea fundamentală. Așa cum a reținut și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea

din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, atenuarea injustițiilor din trecut nu trebuie să creeze noi nedreptăți disproporționate. Or, dispozițiile legale care prevăd reconstituirea dreptului de proprietate pe alte amplasamente și nu se limitează la recunoașterea unui drept de despăgubire, care se bucură de aceeași ocrotire legală potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sunt de natură să aducă atingere art. 44 alin. (2) din Legea fundamentală, întrucât favorizează pe titularii dreptului de proprietate care vor dobândi acest drept pe alte amplasamente. Se creează astfel posibilitatea apariției unor noi litigii, mai ales atunci când reconstituirea pe vechile amplasamente a fost dispusă prin hotărâre judecătorească.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin încheierile din 3 martie 2016 și 13 ianuarie 2016 și prin Decizia civilă nr. 1.356 din 15 decembrie 2016, pronunțate în dosarele nr. 4.068/223/2011*, nr. 51.061/299/2012* și, respectiv nr. 8.803/288/2013/a1, **Judecătoria Drăgășani, Judecătoria Sectorului 1 București și Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, ale art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013, respectiv ale art. 13 alin. (1) din aceeași lege.** Excepția a fost ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea, Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Ilfov, respectiv Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea, în cauze având ca obiect soluționarea plângerilor formulate, în temeiul art. 53 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, împotriva unei hotărâri a Comisiei județene de fond funciar Vâlcea prin care s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra unui teren cu vegetație forestieră, soluționarea cererii privind obligarea entităților investite de Legea nr. 1/2000 și Legea nr. 247/2005 la reconstituirea, pe un alt amplasament, a dreptului de proprietate asupra unui teren forestier în suprafață de 10 ha și, respectiv, soluționarea apelului declarat împotriva încheierii prin care Judecătoria Râmnicu Vâlcea a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate ridicată în soluționarea cererii de emiteră a titlului de proprietate și punere în posesie pentru o suprafață de 7,5 ha teren forestier, pe suprafețe de teren forestier care fac parte din proprietatea publică a statului înainte de naționalizarea din 1948.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate, asemănătoare în cele trei dosare conexe, se arată, în esență, că prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 contravin dispozițiilor constituționale referitoare la garantarea și ocrotirea proprietății publice.** Se arată că, în temeiul art. 3, art. 11 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, fondul forestier proprietate publică a statului se administrează de către Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, regie autonomă de interes național, iar dovada deținerii în administrare a terenurilor proprietate publică se face potrivit legii și pe baza amenajamentelor silvice — care constituie baza cadastrului de specialitate — și a titlului de proprietate al statului pentru terenul forestier proprietate publică a statului. În accepțiunea Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, domeniul public este subsumat conceptului de proprietate publică și este alcătuit din bunurile determinate constituțional [art. 136 alin. (3)] și din cele stabilite în anexa legii, unde se regăsesc inclusiv „pădurile și terenurile destinate împăduririi, cele care servesc nevoilor de cultură, de producție ori de administrație silvică, iazurile, albiile pâraielor, precum și terenurile neproductive incluse în amenajamentele silvice, care fac parte din fondul

forestier național și nu sunt proprietate privată” (art. I pct. 4 din anexă), iar art. 858—art. 862 și art. 865— art. 870 din Codul civil definesc dreptul de proprietate publică, caracterele juridice, limitele de exercitare și apărarea acestui drept, precum și obiectul proprietății publice, enumeră drepturile reale corespunzătoare proprietății publice, constituirea, exercitarea, stingerea și apărarea dreptului de administrare. Se precizează că inalienabilitatea bunurilor proprietate publică este un principiu constituțional, sancțiunea care intervine în cazul actului juridic încheiat cu nesocotirea acestui principiu fiind nulitatea absolută a actului juridic astfel încheiat.

11. Se arată că prevederile legale criticate suprimă conținutul dreptului de proprietate al statului, în favoarea altor persoane fizice și juridice, cu încălcarea dispozițiilor art. 53 din Constituție, precum și a securității naționale la care face referire acest articol constituțional, întrucât, așa cum a arătat Consiliul Suprem de Apărare al Țării, pădurea constituie obiectiv de securitate națională. Or, prin prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 a fost suprimată existența dreptului de proprietate publică asupra terenului forestier dobândit în mod legal de către statul român, prin instituirea obligativității restituirii acestuia. Pentru aceleași argumente se susține că textul de lege menționat contravine și dispozițiilor art. 135 alin. (2) lit. a), b) și d) din Constituție.

12. Se mai arată că prevederile legale criticate conduc la diminuarea domeniului public al statului, cu încălcarea principiului constituțional al inalienabilității bunurilor proprietate publică. Textul de lege criticat este în contradicție cu însuși principiul enunțat la art. 2 lit. d) din Legea nr. 165/2013, referitor la menținerea justului echilibru între interesul particular al foștilor proprietari și interesul general al societății. Având în vedere faptul că legea reparatorii au stabilit în mod precis perioada de referință a preluării abuzive a imobilelor ce fac obiect al retrocedării, respectiv între 6 martie 1945—22 decembrie 1989, nu este echitabil să se realizeze reconstituirea în natură a terenurilor forestiere ce se aflau în proprietatea publică a statului înainte de 6 martie 1945 sau care au intrat în domeniul public al statului după această dată, având în vedere că statul „nu este culpabil pentru niciuna din cauzele lipsei terenului forestier destinat reconstituirii”, cauze care, în opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, ar cuprinde „imperfecțiunea legilor reparatorii și modul greșit sau ilegal de aplicare a procedurilor de reconstituire în etapa administrativ-jurisdicțională și judecătorească” a procesului de reconstituire a dreptului de proprietate asupra acestei categorii de terenuri. Se mai arată că, în lipsa prevederii exprese a obligației persoanei căreia i s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenului forestier de a plăti valoarea investițiilor preluate, este încălcat principiul constituțional al egalității în fața legii. Se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 602 din 20 mai 2008 prin care s-a constatat neconstituționalitatea prevederilor art. 31 alin. (3), (4), (7), (8) și (9) din Legea nr. 1/2000, potrivit cărora construcțiile de pe terenurile forestiere, sediile de cantoane silvice, cabanele de vânatoare, pepinierele, alte amenajări silvice, instalații sau mijloace fixe, amplasate pe suprafețele care fac obiectul retrocedării, trec în proprietatea persoanelor fizice sau juridice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor, Curtea reținând că acestea reglementează un transfer gratuit din proprietatea privată a statului către persoane fizice sau juridice private, cu încălcarea dispozițiilor art. 44 alin. (3) și ale art. 135 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție. Or, inalienabilitatea bunurilor proprietate publică duce la interdicția dobândirii acestora de către persoanele fizice sau juridice prin oricare dintre modurile prevăzute de lege. Pe cale de consecință, pădurile, care au fost proprietate publică a statului atât înainte de 1948, cât și după 1948 nu pot fi înstrăinate.

13. În privința art. 13 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, care definește noțiunea de teren forestier prin trimiterea la prevederea din normele de aplicare ale legii, se arată că art. 17 din normele de aplicare „revine la fostele dispoziții ale art. 31

din Legea nr. 1/2000, declarate neconstituționale”, și includ în noțiunea de teren forestier terenurile aflate în patrimoniul statului înainte de 6 martie 1945, cele care servesc nevoilor de cultură, producție și administrație silvică, iazurile, albiile pâraielor, pășunile împădurite și alte terenuri cu destinație forestieră care, în opinia autorilor excepției, „sunt exceptate de la reconstituire”.

14. Se mai arată că textul de lege criticat creează o inegalitate de tratament între titularii dreptului de proprietate publică față de titularii dreptului de proprietate privată, pe de o parte, iar, pe de altă parte, față de persoanele îndreptățite la măsuri reparatorii în temeiul art. 12 din Legea nr. 165/2013, referitor la terenurile agricole sau de altă natură decât cele forestiere, în cazul cărora atribuirea terenului pe alt amplasament se face după trecerea acestuia în domeniul privat al statului. Or, în privința reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere nu se prevede o asemenea condiție, aspect ce conduce la încălcarea principiului constituțional al inalienabilității proprietății publice.

15. **Judecătoria Drăgășani** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, precizând că Legea nr. 165/2013 face parte din categoria actelor normative cu caracter reparator adoptate în scopul înlăturării abuzurilor săvârșite în perioada regimului comunist în România, iar textul de lege criticat reprezintă o excepție de strictă interpretare, care trebuie aplicată doar în situații limitate.

16. **Judecătoria Sectorului 1 București** nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

17. **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens invocă prevederile art. 3 alin. (1) și art. 7 alin. (1) din Codul silvic, republicat, precum și considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 748 din 4 noiembrie 2015, paragrafele 26—29, în legătură cu opțiunea constituțională a legiuitorului de a reconstitui dreptul de proprietate privată asupra unor terenuri proprietate publică, fără să fie afectat, astfel, caracterul insesizabil al proprietății publice. Arată că prevederile art. 136 alin. (2), (3) și (4) din Constituție nu cuprind o enumerare limitativă a bunurilor proprietate publică, că aceste bunuri nu formează o categorie imuabilă, iar legiuitorul poate aduce modificări acestei categorii de bunuri, în virtutea competenței sale de legiferare.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Guvernul** apreciază, în punctele de vedere transmise la dosarele nr. 424D/2016 și nr. 753D/2016, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens precizează că unul din principiile avute în vedere de legiuitor la elaborarea Legii nr. 165/2013 l-a reprezentat principiul prevalenței restituirii în natură, dorindu-se o reparație echitabilă, care să corespundă în primul rând intereselor persoanelor îndreptățite; de aceea, statul român a pus la dispoziția acestora bunuri imobile aflate în domeniul său, atât public, cât și privat, ca o măsură viabilă și sustenabilă din punct de vedere economic, fiind, în mod evident, și mai puțin costisitoare pentru bugetul de stat, al cărui echilibru ar fi fost semnificativ afectat de acordarea de despăgubiri bănești. În ceea ce privește critica privind neimpunerea condiției pentru terenurile forestiere aflate în domeniul public al statului de a fi trecute în domeniul privat, anterior reconstituirii dreptului de proprietate pentru persoanele îndreptățite, arată că, pentru această categorie de terenuri, legiuitorul a stabilit ca dezafectarea lor din domeniul public și trecerea acestora în domeniul privat să se producă direct prin efectul legii, astfel încât prevederile legii speciale de reparație se aplică cu prioritate față de regula cuprinsă în legea generală, respectiv Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică. Se invocă și alte prevederi legale similare, și anume

Partea 61 — Norme metodologice, art. 6.1 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, potrivit cărora: „*În cursul procedurii administrative de soluționare a notificărilor nu prezintă relevanță afectarea juridică actuală a imobilelor solicitate, fiind fără relevanță juridică calificările Legii nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare, sau alte acte normative subsidiare acestora. Pentru aceste considerente, deținătorul imobilului care, la data soluționării notificării, este calificat ca fiind bun proprietate publică, are competența de a dispune restituirea bunului în natură, fără a mai fi necesară parcurgerea procedurii prevăzute de Legea nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare*”. De asemenea, în același sens dispun și prevederile art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, potrivit cărora „*Actele administrative prin care au fost trecute în domeniul public sau privat al statului sau al localităților terenuri pentru care s-au depus cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată își suspendă efectele cu privire la aceste terenuri până la soluționarea cererii de către comisia de fond funciar, cu excepția terenurilor intrate deja în circuitul civil. După validarea cererii de reconstituire, terenul trece în rezerva comisiei de fond funciar în vederea punerii în posesie*”, precum și cele ale art. 27 alin. (71) din Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat, în temeiul art. IV din titlul VI din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, potrivit cărora: „*Hotărârile de validare ale comisiei județene vor cuprinde, atunci când sunt aplicabile dispozițiile art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, un articol distinct prin care se constată trecerea suprafeței supuse restituirii din domeniul public în domeniul privat al statului sau al localităților și punerea sa la dispoziție comisiei locale în vederea punerii în posesie*”.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse la dosarul cauzei, susținerile reprezentanților autorilor excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, care au următoarea redactare:

— Art. 13 alin. (1) și (3): „(1) *În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată.* (...)”

(3) *Noțiunea de teren forestier în sensul prezentei legi este definită în normele de aplicare a acesteia.*"

23. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 135 alin. (2) lit. a), b) și d) potrivit cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară și exploatarea resurselor naturale, în concordanță cu interesul național, art. 136 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea proprietății publice, alin. (3) referitor la bunurile ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și alin. (4) privind exercitarea dreptului de proprietate publică. De asemenea, deși nu sunt indicate în mod expres, din cuprinsul motivării rezultă că sunt invocate și dispozițiile art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în fața legii și a autorităților publice și cele ale art. 44 alin. (2) privind egala garantare și ocrotire a proprietății private.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr. 165/2013 modifică procedurile administrative și mecanismul de restituire instituite de reglementările anterioare cu caracter reparator, în vederea finalizării într-un mod eficient a procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv. În acest scop reafirmă un principiu esențial al mecanismului de restituire, și anume restituirea în natură [art. 1 alin. (1) din lege]. Numai cu caracter de excepție, atunci când restituirea în natură nu mai este posibilă, se acordă măsuri reparatorii în echivalent [art. 1 alin. (2)]. Așadar, un element caracteristic al mecanismului de restituire instituit prin Legea nr. 165/2013 este prevalența restituirii în natură. Prin *restituirea în natură, ca formă distinctă și prioritară de reparație*, se înțelege, în cazul terenurilor preluate abuziv, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament (art. 3 pct. 6 din lege).

25. În accepțiunea Legii nr. 165/2013, procedura de restituire reglementată prin capitolul II — *Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist* se referă exclusiv la terenurile solicitate potrivit legilor fondului funciar (terenuri agricole și terenuri forestiere) și care sunt destinate restituirii în natură, ca formă distinctă și prioritară de reparație, cu semnificația prevăzută de art. 3 pct. 6 din Legea nr. 165/2013.

26. Pe cale de consecință, măsura reparatorie a compensării cu bunuri oferite în echivalent, în cazul în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, nu poate avea ca obiect terenuri agricole — și, pentru identitate de rațiune, terenuri forestiere —, astfel încât aceste categorii de terenuri pot face obiect al restituirii exclusiv prin procedura de restituire în natură reglementată prin art. 12 și următoarele din Legea nr. 165/2013. Aceeași concluzie rezultă și din considerentele Deciziei nr. 25 din 10 octombrie 2016, pronunțată de Înalta Curte Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 14 noiembrie 2016, care a statuat că, în interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 12 din Legea nr. 165/2013 și ale art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, bunurile care pot fi oferite în compensare sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate, indiferent de categoria în care se încadrează imobilele pentru care s-a formulat notificarea în temeiul Legii nr. 10/2001, prevederile art. 12 din Legea nr. 165/2013 nefiind aplicabile.

27. În ceea ce privește restituirea acestor din urmă categorii de terenuri, Legea nr. 165/2013 instituie o nouă procedură administrativă, prealabilă soluționării cererilor de restituire formulate de persoanele îndreptățite. Această procedură are în vedere, pe de o parte, identificarea tuturor terenurilor agricole sau forestiere aflate în domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale care pot face obiect al reconstituirii dreptului de proprietate, precum și, pe de altă parte, realizarea unei analize comparative a situației terenurilor

disponibile și a celor necesare, prin raportare la cererile de restituire nesoluționate, în vederea finalizării procesului de despăgubire.

28. Astfel, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, Comisia locală pentru inventarierea terenurilor întocmește situația terenurilor agricole — cu sau fără investiții — și a celor forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii [art. 6 alin. (1)], iar Comisia județeană sau cea a municipiului București de fond funciar centralizează situațiile întocmite la nivelul unităților administrativ-teritoriale și le transmite Agenției Domeniilor Statului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Acestea din urmă demarează procedurile legale necesare în vederea schimbării regimului juridic al terenurilor ce fac obiectul situației centralizatoare aflate în proprietatea publică a statului și trecerii acestora, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului pentru a fi afectate restituirii în natură (art. 5—11 din lege).

29. Singurele categorii de terenuri care sunt exceptate de la restituirea în natură, legiuitorul reglementând expres imposibilitatea dezafectării acestor imobile din domeniul public, sunt suprafețele de teren cu destinație agricolă indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, de utilitate publică, prevăzute în anexele nr. 1—5 și 7 la Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 30 martie 2009. În mod similar, art. 35 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, prevedea că terenurile proprietate de stat, administrate de institutele și stațiunile de cercetări științifice, agricole și silvice, aparțin domeniului public și nu pot fi restituite foștilor proprietari în condițiile acestei legi, foștii proprietari fiind despăgubiți pentru terenurile preluate în domeniul public în bani sau în teren echivalent, după caz [art. 119 alin. (3) din Legea nr. 18/1991].

30. Institutele, stațiunile de cercetare și instituțiile publice sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului terenurile ce au făcut obiectul hotărârii Guvernului de schimbare a regimului juridic al terenurilor aflate în proprietatea publică a statului și trecerii acestora în proprietatea privată a statului (art. 9).

31. Analizând dintr-o perspectivă istorică restituirea în natură a terenurilor forestiere care fac parte din domeniul public al statului, Curtea Constituțională reține că aceasta a fost reglementată inițial prin dispozițiile art. 45 din Legea nr. 18/1991 și art. 24—26 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, obiectul dreptului de reconstituire fiind acele terenuri forestiere care s-au aflat în proprietatea persoanelor fizice, au intrat în proprietatea statului prin efectul unor acte normative speciale și se află în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva. Inițial, suprafața ce putea fi restituită era limitată la 10 ha de proprietar deposedat, însă prin modificarea art. 24 alin. (1) din Legea nr. 1/2000, persoanele fizice au putut solicita întreaga diferență dintre suprafața primită și suprafața avută în proprietate. În acest caz, restituirea terenurilor proprietatea publică a statului către foștii proprietari presupune, mai întâi, trecerea terenurilor forestiere respective din proprietatea publică a statului în proprietatea sa privată. În acest sens, art. 24 alin. (4) și (5) dispune că „(...) *Trecerea efectivă a terenurilor în proprietatea privată se va face cu ocazia punerii în posesie, potrivit prezentei legi*” și, respectiv, „*Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură va lua măsuri ca fiecare ocol silvic să delimiteze perimetrele cu terenuri ce rămân în proprietatea statului de terenurile care fac obiectul reconstituirii dreptului de proprietate privată*”.

32. Spre deosebire de situația terenurilor agricole destinate activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, pe care atât Legea nr. 18/1991, cât și Legea nr. 165/2013 le exceptează în mod expres de la restituire, prin Legea nr. 165/2013 legiuitorul nu a prevăzut o excepție de la reconstituirea dreptului de proprietate în ce privește terenurile forestiere destinate activității de cercetare și aflate în administrarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice. De altfel, și art. 24 alin. (6) din Legea nr. 1/2000 recunoaște, în mod expres, restituirea acestor categorii de terenuri.

33. În forma inițială a Legii nr. 1/2000, potrivit art. 24 alin. (2) lit. a) — g), erau exceptate de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile pe care se află sau sunt în curs de realizare construcții sau amenajări silvice, drumuri forestiere ori alte amenajări sau instalații ori alte mijloace fixe; terenurile pe care sunt instalate culturi forestiere experimentale, de lungă durată, aflate sub observația Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice; rezervațiile forestiere de semințe de importanță deosebită, plantațe, plantații-mamă de butași și arboreturile — surse de semințe din specii valoroase, înscrise în catalogul național al materialelor de reproducere admise în culturile silvice; rezervațiile științifice, pădurile — monumente ale naturii și alte arii strict protejate, constituite și declarate astfel potrivit legii; pădurile cu rol de protecție deosebită antierozională și hidrologică; terenurile defrișate total sau parțial după data de 1 ianuarie 1990.

34. Prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, a fost modificat art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 și legiuitorul a prevăzut expres restituirea terenurilor forestiere din ariile naturale protejate, arboretele constituite ca unități-sursă pentru producerea materialelor forestiere de reproducere, plantațele, culturile de plante-mamă pentru producția de butași, cu obligația de a le păstra destinația și de a le asigura administrarea prin structuri silvice autorizate. Art. 24 alin. (12) ultima teză din Legea nr. 1/2000 prevedea că „Fostul proprietar poate opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat”. Prin deciziile Curții Constituționale nr. 605 din 28 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 17 iunie 2009, și Decizia nr. 652 din 28 aprilie 2009, respectiv publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 17 iunie 2009, a fost constatată neconstituționalitatea prevederilor referitoare la dreptul foștilor proprietari de a opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat.

35. În prezenta cauză, referitor la susținerile autorilor excepției privind modalitatea de restituire a terenurilor forestiere atunci când nu este posibilă restituirea pe vechiul amplasament, Curtea reține că, spre deosebire de situația terenurilor agricole, prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 nu condiționează restituirea terenurilor forestiere de trecerea prealabilă a acestora în proprietatea privată a statului, astfel încât dezafectarea din domeniul public se face, în cazul terenurilor forestiere, în temeiul legii de restituire.

36. Ca și în cazul terenurilor agricole [art. 12 alin. (1) din lege] este instituită o ordine de atribuire a terenurilor forestiere aflate în proprietatea statului, și anume: a) pe terenurile forestiere predate în temeiul Legii nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, de ocoalele silvice din structura Romsilva comisiilor locale de fond funciar, pe bază de protocol și nepuse în posesie; b) pe terenurile forestiere (...) care au intrat în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după anul 1948; c) pe terenurile forestiere care s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, numai în situația în care nu mai sunt disponibile suprafețe prevăzute la lit. a) și b) [art. 18 din Normele de aplicare ale Legii nr. 165/2013]. Curtea observă că reglementarea unei ordini de atribuire nu este întâmplătoare, astfel încât atribuirea terenurilor

reglementate la litera c), respectiv terenuri aflate în proprietatea statului înainte de naționalizarea terenurilor forestiere instituită prin Constituția din 1948, se face sub condiția epuizării terenurilor din categoriile anterioare.

37. Prin urmare, analizând comparativ Legea nr. 165/2013, pe de o parte, și legislația cu caracter reparatar anterioară, pe de altă parte, Curtea constată, în ceea ce privește restituirea terenurilor forestiere, că Legea nr. 165/2013 instituie în mod expres reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra unor terenuri proprietate publică a statului, terenuri ce au intrat în domeniul public înainte de naționalizarea terenurilor forestiere prin Constituția din 1948, prin urmare obiectul reconstituirii nu îl constituie terenuri ce s-au aflat în proprietatea persoanelor fizice sau juridice și au intrat în proprietatea statului în temeiul unei legislații cu caracter abuziv, adoptată în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

38. Situația premisă a acestei opțiuni a legiuitorului o reprezintă imposibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate privată pe vechiul amplasament, atunci când terenurile situate pe acest amplasament au fost atribuite, în mod legal, altor persoane. Această situație a reconstituirii pe alt amplasament nu este nouă, fiind reglementată și anterior. Astfel, spre exemplu, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000, „Se exceptează de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile atribuite foștilor proprietari, cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-au eliberat titluri de proprietate sau procese-verbale de punere în posesie”. În legătură cu aceste din urmă prevederi legale, prin deciziile nr. 605 și nr. 652 din 28 aprilie 2009, anterior citate, Curtea Constituțională a statuat că acestea „sunt neconstituționale în ceea ce privește dreptul foștilor proprietari de a opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat”, iar în considerentele deciziilor menționate a nuanțat motivele de neconstituționalitate, arătând că acestea privesc, în principal, posibilitatea fostului proprietar de a exercita în mod abuziv dreptul de opțiune asupra unui alt amplasament, refuzând succesiv oferta statului, până când aceasta este în acord cu interesul său personal. Cu alte cuvinte, așa cum a statuat Curtea Constituțională, „întrucât legea nu prevede condițiile în care oferta statului având ca obiect alte terenuri decât vechile amplasamente poate fi acceptată sau refuzată de proprietar, dispozițiile criticate sunt susceptibile de a fi interpretate și aplicate în mod arbitrar.” (Decizia nr. 605 din 28 aprilie 2009).

39. În prezenta cauză, analizând reglementarea criticată, în contextul mai larg al restituirii în natură a terenurilor forestiere prin legile reparatorii, Curtea reține că prevederile legale criticate sunt dispoziții ce concretizează voința legiuitorului de restituire totală — *restitutio in integrum* — a bunurilor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în acord cu principiul reparației echitabile enunțat prin art. 2 lit. b) din Legea nr. 165/2013. În scopul finalizării procesului de restituire, statul pune la dispoziția persoanelor îndreptățite inclusiv terenurile forestiere care se regăsesc, la momentul cererii de restituire, în domeniul public, însă, prin derogare de la prevederile legii generale în materie, respectiv art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, nu mai instituie, așa cum a prevăzut pentru situația restituirii terenurilor agricole, condiția trecerii acestora din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia.

40. Este general acceptat că o lege specială poate institui o derogare de la legea generală în aceeași materie, în acord cu principiul de drept *specialia generalibus derogant* și cu normele de tehnică legislativă în vigoare (art. 15 — *Reglementări speciale și derogatorii* din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010), însă prin derogarea instituită nu pot fi lipsite de eficiență dispoziții din Legea fundamentală. Potrivit dispozițiilor

art. 136 alin. (4) din Constituție, bunurile proprietate publică sunt inalienabile, acest caracter juridic al dreptului de proprietate publică determinând imposibilitatea înstrăinării lor, fiind scoase din circuitul civil general.

41. Prin urmare, reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra unui teren forestier aflat, la data soluționării cererii, în domeniul public al statului, și care este în mod intrinsec afectat unei utilități publice, contravine dispozițiilor art. 136 alin. (4) din Legea fundamentală, prin afectarea regimului juridic al dreptului de proprietate publică și, pe cale de consecință, contravine și dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitoare la respectarea Constituției și a supremației sale.

42. Mai mult, așa cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 180), în acest mod se eludează controlul judecătoresc asupra actelor administrative (hotărâri de Guvern) de trecere a bunurilor respective din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, exercitat în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 și în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, control garantat prin art. 126 alin. (5) din Constituție.

43. Desigur, este de necontestat faptul că inalienabilitatea bunurilor proprietate publică intervine numai atât timp cât bunul aparține domeniului public. Din interpretarea *per a contrario* a prevederilor art. 7 alin. (3) din Codul silvic, prin care este interzisă în mod expres trecerea terenurilor forestiere din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale în domeniul privat al acestora, rezultă că este permisă trecerea în domeniul privat al statului a terenurilor forestiere aflate în domeniul public al acestuia. Totodată, în condițiile în care prin art. 34 din Codul silvic este interzisă constituirea dreptului de proprietate sau al vreunui dezmembrământ al acestuia asupra terenurilor forestiere proprietate publică a statului, apare cu atât mai justificată trecerea terenurilor forestiere respective din proprietatea publică a statului în proprietatea sa privată, anterior atribuirii acestor terenuri în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, în condițiile Legii nr. 165/2013.

44. De asemenea, tocmai în scopul retrocedării acestor categorii de terenuri, dispozițiile art. 128 alin. (1) și (2) din Codul silvic prevăd că, *până la punerea în posesie a terenurilor forestiere în temeiul legilor funciare, Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, în calitate de administrator al terenurilor forestiere proprietate publică a statului, are obligația să execute lucrările tehnice silvice conform amenajamentelor silvice, acordând proprietarilor profitul rezultat din valorificarea masei lemnoase respective pentru perioada dintre validare și punerea în posesie*. Tot astfel, potrivit art. 128 alin. (3) din același act normativ, *„Dreptul de proprietate asupra terenurilor forestiere se exercită de la data emiterii procesului-verbal de punere în posesie a acestora, dată la care noii proprietari sunt obligați să-și asigure administrarea/serviciile silvice în condițiile prezentei legi”*, în vederea asigurării dezvoltării durabile a fondului forestier național.

45. În concluzie, având în vedere faptul că, pe de o parte, terenurile forestiere nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice, potrivit art. 136 alin. (3) din Constituție și a legii organice în materie, respectiv Codul silvic, iar, pe de altă parte, acest act normativ nu interzice dezafectarea terenurilor forestiere din domeniul public al statului și trecerea acestora în domeniul său privat, prin decizia autorității competente, Curtea reține că aceste terenuri pot fi destinate reconstituirii dreptului de proprietate privată, în condițiile legii speciale, însă numai după trecerea lor în domeniul privat al statului, în condițiile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998. În acest mod se realizează și cerința păstrării unui just echilibru între protecția drepturilor foștilor proprietari și realizarea interesului general al societății în apărarea și garantarea dreptului de proprietate publică al statului, în acord cu principiile enunțate în art. 2 din Legea

nr. 165/2013. Așadar, prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii, în caz contrar nesocotindu-se dispozițiile art. 136 alin. (2) și (4) teza întâi din Constituție.

46. În același sens este și jurisprudența Curții Constituționale, în care s-a reținut că „opțiunea legiuitorului de a se reconstitui dreptul de proprietate privată asupra unor asemenea terenuri [proprietate publică a statului] este posibilă, deoarece există o procedură legală în temeiul căreia ele pot fi trecute din proprietatea publică în cea privată a statului, neafectându-se, astfel, caracterul insesizabil al proprietății publice.” De asemenea s-a mai statuat că „bunurile proprietate publică nu pot fi înstrăinate, sub nicio formă, însă legiuitorul a prevăzut (...) un mecanism care să asigure posibilitatea statului de a stinge regimul de proprietate publică, respectiv prin trecerea bunului în cauză din proprietatea publică a statului în cea privată a acestuia. Aplicarea acestui mecanism cunoaște două limitări, respectiv în situațiile în care bunul face parte din proprietatea publică potrivit Constituției sau legea interzice expres trecerea anumitor bunuri în proprietatea privată a statului. În consecință, (...) instanțele judecătorești sunt cele în măsură să verifice dacă reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale s-a realizat ulterior trecerii acestor bunuri în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, după caz, cu respectarea procedurii menționate, respectiv cu îndeplinirea cerințelor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 (...)” (Decizia nr. 748 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 1 februarie 2016, paragrafele 26—28).

47. De altfel, Curtea observă că, prin Decizia nr. 23 din 17 octombrie 2011, pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 8 noiembrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat, în esență, că dispozițiile menționate nu pot reglementa o dezafectare *ope legis* din domeniul public al statului, prin trecerea respectivelor terenuri în domeniul privat, în vederea reconstituirii dreptului de proprietate în favoarea foștilor proprietari, statuând că „se impune îndeplinirea cerințelor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998, care stipulează că trecerea din domeniul public în domeniul privat se face prin hotărâre a Guvernului, dacă prin Constituție sau prin lege nu se prevede altfel.”. De asemenea a mai statuat că „Niciuna dintre legile fondului funciar nu prevede o situație derogatorie, în sensul că trecerea imobilelor din domeniul public în cel privat să se realizeze altfel decât potrivit art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998” și că „se poate concluziona că dreptul de proprietate publică nu încetează decât prin modalitățile indicate în art. 10 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, în caz contrar fiind încălcat caracterul inalienabil al terenurilor proprietate publică (...)”.

48. Autorii excepției de neconstituționalitate invocă și neconstituționalitatea prevederilor art. 13 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, prevederi care, pentru definirea noțiunii de „teren forestier”, fac trimitere la normele de aplicare ale legii.

49. Fără a indica, în mod concret, care sunt prevederile constituționale încălcate prin acest text de lege, precum și motivele de neconstituționalitate, autorii excepției arată că prevederea legală la care face trimitere textul de lege criticat, respectiv art. 17 din normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, „revine la fostele dispoziții ale art. 31 din Legea nr. 1/2000, declarate neconstituționale” și includ în noțiunea de teren forestier și terenurile aflate în patrimoniul statului înainte de 6 martie 1945, cele care servesc nevoilor de cultură, producție și administrație silvică, iazurile, albiile pâraielor, pășunile împădurite și alte terenuri cu destinație forestieră. Ca atare, Curtea observă că

neumulțumirea autorilor excepției vizează strict opțiunea legiuitorului de circumstanțiere a sferei de cuprindere a noțiunii de teren forestier, aspect care excedează controlului de constituționalitate. Așa cum a reținut în jurisprudența sa, Curtea Constituțională nu își poate asuma rolul de a crea sau de a modifica o normă juridică spre a îndeplini rolul de legislator pozitiv și nici nu se poate substitui legiuitorului pentru adăugarea

altor prevederi celor instituite. Prin urmare, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, excepția de neconstituționalitate având acest obiect este inadmisibilă.

50. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 4.068/223/2011* al Judecătorei Drăgășani, de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătorei Sectorului 1 București și de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 8.803/288/2013 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea și constată că prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov, în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătorei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătorei Drăgășani, Judecătorei Sectorului 1 București și Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru numirea domnului Mihai-Iulian Vișan
în funcția de secretar de stat la Ministerul Agriculturii
și Dezvoltării Rurale**

În temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Mihai-Iulian Vișan se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 18 iulie 2017.
Nr. 549.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea doamnei Mihaela Virginia Toader
în funcția de secretar de stat la Ministerul Dezvoltării
Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene**

În temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Mihaela Virginia Toader se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 18 iulie 2017.
Nr. 550.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind încetarea, la cerere, a exercitării cu caracter temporar
de către domnul Daniel Gabi Asănică a funcției publice
vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar
general al Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse
între Femei și Bărbați**

Având în vedere Adresa Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați nr. 2.560/SERUA/CL din 12 iulie 2017, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/4.836 din 13 iulie 2017, precum și cererea domnului Daniel Gabi Asănică, înregistrată cu nr. 2.556 din 12 iulie 2017,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, al art. 19 alin. (1) lit. b) și al art. 92 alin. (1¹) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează, la cerere, exercitarea cu caracter temporar de către domnul Daniel Gabi Asănică a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 18 iulie 2017.
Nr. 551.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

pentru eliberarea, la cerere, a domnului Alexandru-Gheorghe Condoiu din funcția publică de conducere de inspector general adjunct antifraudă al Direcției generale antifraudă fiscală din structura Agenției Naționale de Administrare Fiscală

Având în vedere cererea domnului Alexandru-Gheorghe Condoiu, formulată prin Adresa înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/4.878 în data de 14 iulie 2017,

în temeiul art. 15 lit. e) și art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, al art. 7 alin. (3) lit. b) și alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 144/2014, cu modificările ulterioare, și al art. 16 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Alexandru-Gheorghe Condoiu se eliberează, la cerere, din funcția publică de conducere de inspector general adjunct antifraudă al Direcției generale antifraudă fiscală din structura Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 18 iulie 2017.
Nr. 552.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 056683